

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

09 פברואר 2012

ת"ע 10-09-14959 פרדיס נ' פרדיס ואח'

1

בפני כב' השופט ארנון קימלמן

גלית פרדיס

המתנגדים

נגד

1. ליאורה פרדיס
2. דנה פרדיס
3. הילי פרדיס

המשיבים

נוכחים:

בא כוח מתנגדים עו"ד ליאן קהת ועו"ד נחום
 בא כוח משיבים עו"ד גל טורס ועו"ד ארנון
 מתנגד 1 גלית פרדיס
 משיב 1 ליאורה פרדיס
 משיב 2 דנה פרדיס
 משיב 3 הילי פרדיס
 פרופ' אפרים בנטל

פרוטוקול

ב"כ הצדדים: אנו ערוכים לחקור היום את פרופ' בנטל על חוות הדעת.

עו"ד קהת – אני זקוקה לפחות לשעתיים לחקור את המומחה.

עו"ד טורס – בעיקרון אין לי אף שאלה והכל תלוי במה תשאל חברתי.

החלטה

אני מקציב לב"כ המתנגדת שעה על מנת לחקור את המומחה.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

09 פברואר 2012

ת"ע 14959-09-10 פרדיס נ' פרדיס ואח'

1
2
3
4

ניתנה והודעה היום ט"ז שבט תשע"ב, 09/02/2012 במעמד הנוכחים.

ארנון קימלמן, שופט

5
6

העד המומחה פרופ' בנטל משיב לשאלות ב"כ המתנגדת לאחר שהוזהר כדון:

7
8
9

ש. נכון שאחד הסימפטומים המרכזיים לדמנציה זה בעיית זיכרון ת.כן.

10
11

ש. נכון שאיבוד זיכרון זה אחד המאפיינים של אלצהיימר ת. איבוד זיכרון זו הכללה שאסור להשתמש בה.

12
13

ש.ראיתי בדו"ח שפירטת רשימה של מחלוקת מהן סבלה המנחה וסקרת אותם בחוות הדעת שלך. תאשר לי שאנו מדברים על אותו דבר.

14
15

בגיל 17 אובחנה במחלת הבכטרב

ת.היא היתה בת 23. יש כאן רישמה ארוכה של מחלות. את רוצה לחזור על כולם?

16
17

ש.תאשר לי שכבר ב- 1988 היא היתה כפופה 90 מעלות ת.זה מה שכתוב

18
19

ש.ברכטרב זה כיפוף איפה אתה רואה 90 מעלות

20
21

ת.צוטט בחוות הדעת מבדיקה של רופא. תפני אותי לציטוט של 980 מעלות

ש. אני מסתכלת על הדוחות הרפואיים פיסקה שלישית ד"ר דיטור

22
23

ת.הוא כותב שם 11/98 שהגב כפוף 90 מעלות

ש.תסכים איתי שמחלות פיזיות פוגעות במצב הנפשי במהלך השנים

24
25

ת.גם זה כתוב בחוות הדעת. יותר נכון עלולות, לא חייבות

ש.נכון שבסוף 2/02 היא הוגדרה כסיעודית,

26
27

ת.אני ציטטי את זה ואבקש להפנות אותי לחוות דעתי

ש.לקחתי את זה ממקום אחר

28
29

ת.אז תראי לי את החומר

ש.אני מציגה לך מסמך רפואי שאתה מעיד שהיה ברשותך, דף 68 מתיק קופ"ח בחלק התחתון

30

ת. זה דף מעניין. ציטטתי אותו. כאן כתוב 14/5/05 ובפינה השמאלית כתוב 6.3.03 ודיברתי על זה בחוות הדעת

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

09 פברואר 2012

ת"ע 10-09-14959 פרדיס נ' פרדיס ואח'

- 1 ש. זו לא שאלתי. תאשר לי שבסוף 2/02 היא הפכה סיעודית
- 2 ת. רק שאני אומר כי כל המסמך פרובלמטי בגלל כפילות התאריכים
- 3 ש.מה זה "תגובה רגשית קשה"
- 4 ת. מי כתב את זה?
- 5 ש.אני שואלת אותך
- 6 ת.תשאלני את מי שכתב את זה. זה לא הגדרה רפואית בכל אופן
- 7 ש.אדם ששוכח דברים לדעתך הוא אדם שמבין
- 8 ת.הביטי, את בטוחה שאת זוכרת כל מה שעשית לפני 30 יום ואם שכחת אומר שאת לא מבינה ולכן
- 9 ליקויי בזיכרון זה דבר יחסי מאוד. אנשים קשישים שוכחים אבל אין לזה שום השלכה על יכולת
- 10 השיפוט שלהם ויכולת הזיכרון שלהם.
- 11 ש.אדם ששוכח דברים משמעותית הוא אדם שמבין
- 12 ת.לא מבין את ההגדרה. תגדירי לי מה זה "שכחה משמעותית". אני לא יודע מה הגדרתך ל –
- 13 "שכחה משמעותית".
- 14 ש. ראיתי את מבחן ה – "מיני מנטל" שעשתה הגב' פראדיס
- 15 ת.לא.
- 16 ש.תסכים איתי שלוקח לעשות אותו כ – 10 דקות
- 17 ת.לא מסכים
- 18 ש.איזה מבחנים נוספים למבחן שבודקת יכולת קוגניטיבית
- 19 ת.אני ניוורולוג ופסיכיאטר. התחום של מבחנים שייך לפסיכולוג. אנו לא עורכים את המבחנים הללו.
- 20 אם אני מקבל צילום רנטגן אני לא מומחה אלא סומך על מומחה לרדיולוגיה שהוא מבין את
- 21 הממצאים. מבחן המינימנטל הוא מכשיר זיהוי מהיר לאופן התפקוד הקליני של פסיכולוג או
- 22 פסיכיאטר אך לא בה במקום כל המבחנים שמבקשים לבצע במקרים המיוחדים
- 23 ש.התייעצתי עם שני מומחי פסיכוגריאטריה. האחד שמו ד"ר פלדינגר ואחר ד"ר גורביץ מאיכילוב
- 24 והם אמרו לי שזה מבחן קצר שאורך 10 דקות ויש מבחנים יותר מתאימים לבדיקה של יכולת
- 25 קוגניטיבית. הם ציינו בדיקה מסוג קמקוג
- 26 ת.אני לא מכיר את המבחן הזה ורוצה לומר לך שיש עשרות מבחנים כאלה וחוף מזה רוצה להעיר
- 27 שלא קיים עדיין תואר של פסיכוגריאטר אז או שמדובר ברופא שהתמחה בנירולוגיה ויש לו
- 28 התמחות נוספת בגריאטריה או בפסיכולוג שגם מומחה בגריאטריה. חוף מזה לעניין 10 דקות, אם
- 29 החולה עונה מהר אז יקח 10 דקות ואם יש לו בעיות לדוג' מבחן שיחזור על המילים על מספר דקות
- 30 יכול לקחת יותר זמן תלוי במצב החולה
- 31 ש.אני מחזיקה נייר מכתבים של ד"ר גוטריבץ ועל גביו כתוב ממומחה לגריאטר "פסיכוגריאטר"
- 32 ויש לו שתי רשיונות. אז הנייר שגוי שהוא משתמש בביטוי "פסיכוגריאטר"
- 33 ת.אין מומחיות כזו. במקום לכתוב פסיכיאטר וגריאטר הוא כתב זאת במילה אחת

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

09 פברואר 2012

ת"ע 14959-09-10 פרדיס נ' פרדיס ואח'

- 1 ש.יהיה נכון לומר שיש מומחים פסיכיאטרים שהם מומחים לאוכלוסיה הגריאטרית
2 ת.נכון
3 ש.הגם שאין מושג "פסיכוגריאטר" יש מומחים שהם פסיכיאטרים לגיל מבוגר
4 ת. נכון
5 ש.מקובל גם להשתמש בביטוי "פסיכוגריאטר"
6 ת.מה זה לעניין הזה. יש לי מומחיות בניאורולוגיה ופסיכאטר אז אם שופטים קוראים לי
7 "פסיכוגריאטר" אין מומחיות כזו.
8 ש.אני חוזרת על השאלה האם נכון שיש לא מעט מומחים שעוסקים בפסיכיאטריה באוכלוסיה
9 המבוגרת ורושמים "פסיכוגריאטר"
10 ת.על הנייר מכתבים אני לא יודע
11 ש.על מה אתה כן יודע
12 ת.לא מוכן לענות לך
13 ש. אדם שסובל מדימנציה וייבדק בכמה שעות יכול להיות הבל בתוצאת המיני מנטל אם ייבדק
14 בבוקר או בערב כשהוא עייף
15 ת.יכול להיות אבל לא חייב להיות
16 ש.אתה אומר שמיני מנטל זה לא מבחן מדויק
17 ת.זה מבחן קצר ולא מעמיק
18 ש.נכון שבמיני מנטל אין שאלה שמתייחס ליכולת לצוות
19 ת.אם את מתכוונת לצוואה בוודאי שלא
20 ש.נכון שמיני מנטל לא בודק רצון ורציה
21 ת.תגדירי לי מה זה "רצון" ו – "רציה"
22 ש.זו השאלה שלי ואין לי יכולת להגדיר יותר טוב. רצון זה שאדם רוצה משהו
23 ת.לא מבין את שאלתך
24 ש.תוכל לומר לי ממתי הגב' פארדיס לא שלטה בסוגרים
25 ת.הציטוטים באים מהבדיקות של הרופאים ולא זוכר מתי בדיוק. אם תתני לי זמן אני אעבור על כל
26 החומר
27 ש. יש קשר בין חוסר שליטה לסוגרים ודימנציה
28 ת.לא. את יודעת כמה נשים סובלות מבעיה כזו? לא ניתן לומר שכולם דמנטיות.
29 ש.לדעתך אדם שסובל ממחלות גופניות סובל מהשפעת הסובבים אותו
30 ת.איזה מחלות גופניות ואיזה השפעה. אדם שסובל ממחלות מתמודד איתו בהתאם למבנה האופי
31 הבסיסי שלו
32 ש.תסכים איתי שאדם שיותר תלוי בזולת יהיה נתון להשפעה

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

09 פברואר 2012

ת"ע 14959-09-10 פרדיס נ' פרדיס ואח'

- 1 ת.השפעה באיזה מובן? אם מדובר באדם שלא אוכל ומנסים לשכנע אותו לאכול אני מבין אבל מזה
2 להסיק לתחומים אחרים זה רחוק מדי
3 ש.ראיתי את הצוואה שבה מדובר
4 ת.וודאי שלא. אני גם לא יודע אם בסמכותי ניתן על פי מינוי בית המשפט
5 ש.הגב' שרה פארדיס לאור המחלות שאתה יודע שהיתה חולה, נזקקה לטיפול רפואי צמוד
6 ת.כפי שתיארתי וציטטי במסמכים. אני רק יודע על סמך המסמכים
7 ש.האם נכון שאישה במצב גופני כפי שהיתה שרה פארדיס זו אשה שזקוקה לטיפול רפואי צמוד
8 ת.נכון
9 ש.באיזה תדירות היא היתה זקוקה לטיפול בשנים 2006 ו - 2007
10 ת.כפי שרשום בתיק. ואני חושב שהרופא שטיפל בה על סמך מה שכתוב בתיק הוא רופא מסור ויוצא
11 מן הכלל
12 ש.לא שאלתי מה נעשה בגב' פארדיס בפועל אלא האם אתה סבור באופן כללי שאישה בסובלת
13 מאותן מחלות שפירטת זקוקה לטיפול רפואי בתדירות גבוהה, ומה היא התדירות לדעתך
14 ת.אני לא מומחה לכל המחלות. ב., התדירות נקבעת בהתאם להסבל והתלונות. התדירות כפי
15 שנראה לי מהחומר בהחלטה עונה על הצורך
16 ש.אני מסתכלת בתיק הרפואי של ד"ר אלנר המציא לביהמ"ש יותר נכון קופ"ח, וראוה שבין 5/06
17 ל - 3/07 היא לא פגשה את ד"ר אלנר כלומר 10 חודשים שלא ביקרה אותו או יותר נכון שהוא לא
18 ביקר אותה, הם נראה לך סביר שאישה במצב כזה לא תבקר אצל הרופא 10 חודשים
19 ת.אינני יודע מה מצבה באותה תקופה, המומחה היה בהישג יד ולא היה צריך להגיע ממרחקים ולכן
20 כנראה שלא היה צורך
21 ש.האם ייתכן שחסר לנו תיעוד רפואי באותה תקופה
22 ת.יכול מאוד להיות
23 ש.האם ייתכן לדעתך שמנעו ממנה לראות רופא התקופה הזו.
24 ת.לא יודע. לא יכול לענות על דבר כזה
25 ש.למעשה מ- 5/06 ועד 3/07 תקופה של 10 חודשים ד"ר אלנר לא פגש בגב' פארדיס שרה
26 ת.התאריכים המדויקים הם 30/5/05 והתאריך הבא הוא 9.6.05 ואחר כך 30.01.06 כלומר מיוני עד
27 ינואר
28 ש.אני מתייחסת למועדים בעמ' 7 לחוות הדעת שלך למעלה, 4/12/06 זה לא ביקור אלא מכתב
29 שהוציא ד"ר אלנר למשרד האוצר. אני מתמקדת בתקופה של 4.5.06 ועד 19.3.07
30 ת.מניין לך שהמכתב נכתב שלא בנכחותה ובלי ביקור?
31 ש.מתוך מה שאני רואה לעומת מה שכתוב פעמים אחרות
32 ת.זה פירוש רש"י שלך
33 ש.אשמח לשמוע פרשנותך לביקר 4.12.06 אם יש לך פרשנות ואגב לא יכול להיות לך פרשנות

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

09 פברואר 2012

ת"ע 14959-09-10 פרדיס נ' פרדיס ואח'

1 ת.לא לשים דברים בפי. כשאני נותן לחולה אישור רפואי אז בדרך כלל בנוכחות חולה ולכן אני לא
2 יודע אם זה היה בנוכחות המנוחה ולא שולל את האפשרות שהיא היתה נוכחת
3 ש.בכל המסמכים שהובאו לך מקופ"ח יש רשימת ביקורים וזה לא מופיע. תסכים איתי שהיות
4 שמדובר במכתב שהוציא הרופא לבקשת המנוחה ובני משפחתה ולא במסגרת הביקורים שמופיע
5 ברשימה הביקורים
6 ת.זה שזה לא מופיע ברשימת הביקורים לא מוכיח אם הוא נתן המכתב בנכחותה או לא
7 ש.רשימת הביקורים אינה כוללת ביקור מ – 4.12.06 מתוך רשימה של 52 עמודים שהומצאו אליך
8 מקופ"ח . אם כך כיצד אתה יכול לדעת מה היא ידעה או לא ביום 11/06.
9 ת.נתבקשתי על סמך המסמכים הרפואיים לחוות דעתי ועל סמך המסמכים שציטטיי אותם כמעט
10 מילה במילה והגעתי למסקנה לאור הנתונים עד 5/06 כאשר לא היו מסמכים שיוכחו מצב אחר. זו
11 ההנחה שלי והיות ואין לי הוכחות ומסמכים אחרים זו מסקנתי
12 ש.כלומר בגלל חוסר מסמכים רפואיים באותה תקופה אתה מסיק
13 ת.לא בגלל חומר אלא בגלל מה שהיה
14 ש. אם האבחנה הרפואית מ – 3/07 של ד"ר אלנר שמופיע בעמ' 7 לחוות דעתך היתה מופיעה ב –
15 11/06 האם נכון שהיית משנה את חוות דעתך
16 ת.לא הייתי משנה.
17 ש. אדם שסובל מדמנציה גם נתון להשפעה של הסביבה שלו
18 ת.מה זה "השפעה של הסביבה" זה דבר כל כך כללי. מה לאכול?
19 ש.לא מדברים על אוכל אלא אנו כאן על תיק של צוואה שקרוב להשפעה על דברים אלו
20 ת.אז אבקש לפרט.
21 ש.אני מבהירה את השאלה. האם אדם שסובל מדמנציה נתון להשפעה לעניין עשיית צוואה
22 ת.לא יכול לענות כי זה לא שייך ספציפית להשפעה מבחינה רפואית. דמנציה זו הגדרה כוללת. יכולה
23 להיות בדרגה נמוכה שיש לאנשים יכולת שיפוט ויש בדרגה גבוהה יותר. מידת ההשפעה תלויה
24 במבנה האופי הבסיסי של האדם
25 ש.שמעתי בשבוע שעבר הרצאה של פרופ' נוי
26 ת.לא שמעתי עליו
27 ש. העניין בהרצאה היתה בנושא של צוואות. היתה שם מצגת שאקריא לך. הוא אומר במצגת
28 שאדם תלוי וסובל מהעדר קוגניציה יכול להיות נתון להשפעה
29 ת.התשובה היא יכול להיות אבל לא חייב להיות
30 ש.כשעשתה ד"ר גיצקה את בדיקת המיני מנטל היא כותבת ב – 8.04.08 "ירידה קוגניטיבית
31 מספר שנים" אם נבקר בחזרה של ד"ר גיצקה, הגב' פארדיס שם עם בן משפחה. שם כותבת ד"ר
32 גיצקה "כבר מספר שנים" כלומר בטח יותר משנה אחת. אם כך נגיע ל – 2006. נשאלת בשאלות
33 ההבהרה איך האתה מתעלם מכזו הערה אתה כותב "הערה סתמית"

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

09 פברואר 2012

ת"ע 14959-09-10 פרדיס נ' פרדיס ואח'

1 ת.נכון
2 ש. יצאת מהנחה שאותו קרוב שישב ליד ד"ר גיצקה רצה לתקוף את הצוואה?
3 ת. אני לא מוסמך ולא התייחסתי בשום מקום בחוות הדעת אם מישהו ניסה לתקוף או לערער. זה
4 לא מתפקידי ואיני רוצה לעשות בזה. זה תפקיד בית המשפט. מה שהיא אמרה "מספר שנים" זה לא
5 הגדרה, ואני סומך יותר על הרופא שבאופן קבוע מטפל בה
6 ש. היא לא ראתה אותו בין 5/06 עד 5/07
7 ת. באף מקום לא כתוב במסמך של ד"ר גיצקה מי מסר או מה מסר. אותה היא ביקרה פעם אחת
8 ש. אני מפנה אותך לצוואה אם תוכל לעיין בה ולהתרשם באופן כללי.

9
10 **ב"כ המשיבים** – אבקש לדעת בשביל מה מציגים למומחה את הצוואה.

11
12 **ב"כ המתנגדת** – ככל שהצוואה יותר מורכבת יותר קשה להבין אותה. רציתי להציג את הצוואה
13 ולשאול אותו את השאלה הזו.

14
15 **ב"כ המשיבה** – אני מתנגדת. המומחה קבע כי במועד הכנת הצוואה המנוחה לא היתה דמנטית ולא
16 ברור לי כיצד הוא יכול לדעת אם הצוואה מורכבת או פשוטה ואין טעם לשאלה.

17
18
19 **החלטה**
20 העד יענה לשאלה.

21
22
23
24 ניתנה והודעה היום ט"ז שבט תשע"ב, 09/02/2012 במעמד הנוכחים.

25
26

ארנון קימלמן, שופט

27
28
29 ש. אני מציגה לך את הצוואה האמורה. תעיין בה באופן כללי. ואני שואלת אותך מדובר בצוואה
30 יחסית מורכבת עם כמה נכסים ומספר יורשים, ויש התייחסות למטלטלין. תסכים איתי שקשיש

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

09 פברואר 2012

ת"ע 10-09-14959 פרדיס נ' פרדיס ואח'

- 1 והשאלה אם הוא צלול או לא בסימן שאלה, ככל שהצוואה יותר מורכבת הוא לא יכול להבין על מה
2 הוא חותם, וככל שהיא פשוטה יהיה יותר קל להבין על מה הוא חותם. במקרה זה היא מורכבת
3 ת.אני חושב שהצוואה מעידה על צלילות
4 ש.אני טוענת במצב שיש מחלוקת על הצלילות, הצוואה דורשת הבנה מעמיקה יותר. תסכים איתי
5 ת.אני לא חושב שהצוואה כל כך מורכבת. צריך לציין כי היא ילידת גרמניה ויש לה אופי יקי לגבי
6 הדייקנות שהיא ייקית מובהקת וזה רק מחזק את ההנחה שהיא היתה צלולה והיא פירטה לגבי
7 המיטלטלין ומהצוואה ניתן לעמוד על האופי שלה
8 ש.הייתי אומרת שאתה מוכן לומר כל דבר כדי שחוות דעתך תעמוד. אתה לא מרחיק לכת
9 ת.אני לא מוכן להתייחס להערה הזו
10 ש.מה היה קורה אם לא היה מבחן מינימנטל בלי הביקור אצל ד"ר גיצקה מ 4/08
11 ת.לא מבין את השאלה. נתתי חוות דעת על סמך מסמכים. כל המסמך של ד"ר גיצקה הוא לאחר
12 החתימה על הצוואה כך שזה לא היה משנה. יש גם אחר כך עוד הוכחות לכך
13 ש.נתבקשת לחוות דעתך והתייחסת להרבה דברים. אלמלא המבחן מיום 4/08 איך היית מתייחס
14 לתיק
15 ת.באותה צורה.
16 ש.איך היית מכריע
17 ת.זה לא היה משנה את המצב. בכלל המיני מנטל המפופק
18 ש.למה
19 ת.כי בניקוד של מינימנטל צריך לקחת בחשבון מגבלות פנייות ולכן המסקנה מפקפקת כי
20 במינימנטל מעלים את הניקוד לאור ליקויים גופניים שעלולים להשפיע. אם מבחן היה או לא זה לא
21 היה קריטי שהיה משנה את חוות הדעת שלי
22 ש.כאשר אתה אומר מפקפק
23 ת.הניקוד לא מדויק
24 ש.כמה אתה חושב שהיה צריך להיות, יותר גבוהה או נמוך
25 ת.יותר גבוהה. היא קבעה 19, אם רק נעלה 21 כבר נגיע ל - MILD. עד אז זה MODERATE
26 כלומר בינוני
27 ש.ד"ר אלנר כותב ברישומיו ביום 11.2.08 כי למעלה משנה יש ירידה לתפקוד המנטלי. כאשר אנו
28 אומרים למעלה משנה מגיעים בקלות לסוף 2006. מדוע גם הפעם אתה מתעלם מאמירתו ואומר
29 שהיא סתמית כאשר לדעתך הוא עשה עבודתו נאמנה
30 ת.הוא עשה עבודתו כרופא נאמנה ולא לדאוג שתכתוב צוואה כזו או אחרת ולכן הוא לא היה צריך
31 להחליט אם זה מתאים לצוואה או לא. הוא לא מגדיר בדיוק כמה הירידה ועד כמה הדבר הזה
32 חמור.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

09 פברואר 2012

ת"ע 10-09-14959 פרדיס נ' פרדיס ואח'

- 1 ש. אם הוא עושה עבודתו נאמנה אז גם הרישום צריך להיות נאמנה. כלומר אם כותב "למעלה
2 משנה" מגיעים לסוף 2006. בנוסף, כבר ב – 3/07 הוא כותב שיש ירידה משמעותית בזיכרון. לכן
3 כיצד אתה מתעלה מהאמירה "למעלה משנה" וגם לכך שהוא נוקב במילה "משמעותית" ואומר
4 שיש ירידה משמעותית בזיכרון
- 5 ת.עדיי הליקוי בזיכרון, עד כמה שהוא משפיע על כושר השיפוט והחלטה לא ניתן להחליט בלי
6 הערכה מדויקת של כושר זיכרון עם מבחנים שלא נעשו.
- 7 ש.קודם ששאלתי מה היה קורה אם לא היה הרישום של ד"ר גיצקה, אמרתה שלא היה משנה
8 וגם יחסית לו משהו "מפוקפק". הוא אומר "יחרידה משמעותית בזיכרון" ו – "מזה למעלה משנה
9 " איך אתה מתעלם ואומר שאלו אמירות סתמיות
- 10 ת.אני לא מתעלם אך אומר שמבלי הגדרה מדויקת, הדברים האלה לא מגבילים כושר שיפוט לערוך
11 הצוואה.
- 12 ש.בהרצאה ששמעתי של ד"ר נוי כתוב שדיכאון בגיל הקשיש זה אחד הסימפטומים לדמנציה
13 ת.יכולה להיות, לא חייבת
- 14 ש. תסכים איתי שגב' פארדיס לקחה תרופות שעלולות היו להשפיע על צלילות דעתה, כגון
15 TRADAMEX.
- 16 ת.יכול להיות, לא חייבת
- 17 ש.יכול להיות שתרופה CLONEX
- 18 ת.אם את תקחי את כל התרופות ותסתכלי על כל תוצאות הלווי ניתן להגיע למסקנות מרחיקות
19 לכת, אבל בשום מקום לא כתוב שאדם חייב לקבל את תופעות הלוואי. התרופה ששמה CLONEX
20 עושים בה שימוש שרחב ותופעות הלוואי מועטות
- 21 ש.לגבי TRADAMEX
- 22 ת.ניתנת לתקופות מאוד קצרות של מספר ימים, ולכן תמיד השאלה לכמה ימים ניתנה ולא חייבת
23 לתת תוצאות לוואי אך יכולה
- 24 ש.נכון ש- TRADAMEX ממשפחת האופיום שיש בה אלמנט של טשטוש
25 ת.יכול להיות אך לא חייב
- 26 ש.שאלתי אם ממשפחת האופיום
- 27 ת.לא יודע בדיוק
- 28 ש.אם אציג בפניך את התרכובת תוכל לאשר לי
- 29 ת.כן
- 30 ש.אני רואה שגב' פארדיס עשתה גם שימוש ב – NOVITROPAN שזו גם תרופה שיחד עם
31 האחרות יכולה להשפיע על היכולת הקוגניטיבית
- 32 ת. לא ידוע לי. זו תרופה שניתנת על הפרעות שתן.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

09 פברואר 2012

ת"ע 14959-09-10 פרדיס נ' פרדיס ואח'

- 1 ש.אתה עוסק באנשים גריאטרים מבוגרים בדרך כלל או לא. אני לא רואה בסקירה המכובדת שלך
2 משהו שמתייחס לגריאטריה
- 3 ת. למדתי ניורולוגיה ועבדתי ביבי"ח הדסה, טיפלנו בילדים ובקשישים, ובילדים עם בעיות
4 פסיכיאטריות לפני כל ההתמכרויות שקיימות היום, במשך כל שנות עבודתית כמנהל מחלקה
5 ברמב"ם ובבית החולים רוטשליד טיפלתי במאות קשישים אם לא אלפים.
- 6 ש.האם זה נכון שאנשים הזקוקים להשגחה 24 שעות ביום זה אנשים שיש להם בין היתר תובנה
7 לקוייה
- 8 ת.כל האנשים? לא. אם תקחי את כל האנשים שמסתובבים עם פיליפניות. לרוב זה בגלל מגבלות
9 רפואיות.
- 10 ש.אני מדבר על מי שזקוק ל – 24 שעות
- 11 ת.יש לי אחות בת 90 ויש לה פיליפינית שגרה אצלה והיא צלולה לחלוטין
- 12 ש.מפנה אותך למרכיבי התרופה של TRADAMEX תאשר לי שזו ממשפחת האופיום
- 13 ת.מדובר ב – OPIOID שזה כמו ממשפחת האופיום אך מה שאת מפנה אותי זה לא משקף את כל
14 מרכיבי התרופה. אני חוזר ואומר שמותר להתוות התרופה רק למספר ימים
- 15 ש.למה
- 16 ת.כי היא כבדה ויש בה סיכונים בעיקר ללב ולא מצב מנטלי
- 17 ש.ואם כן נותנים לתקופה
- 18 ת.יש סכנה ללב. אבל יש חולה שמרגיש רע אם לוקח ויש כאלה שלוקחים ולא מרגישים תופעות
19 ללואי כך שזה לא חייב להיות
- 20 ש.נכון שהיא להרגעת כאבים וממכרת
- 21 ת.כן
- 22 ש.נכון שהיא ממכרת ומפחית כאבים משמעותית
- 23 ת.היא ממכרת בגלל המרכיב ה – OPIOID
- 24 ש.נכון שהיא סבלה מקשיי ראייה משמעותיים
- 25 ת.היתה לה ניוון של ה – מקולה שזה טיפוסית לאנשים קשישים וזה גורם לליקוי ראייה ובעיקר
26 בכושר ראייה
- 27 ש.וכתיבה
- 28 ת.משתמשים באביזרים אך אינני יודע מה חומרת הבעיה
- 29 ש.כאשר אנו רואים ב – 3/07 שיש ירידה משמעותית בזיכרון הדבר מעיד על כך שהיא עברה
30 טראומה
- 31 ת.אינני יודע. זה לא היה במסמכים
- 32 ש.נכון שהיות ואין לזה ראיות במסמכים, המשמעות שאין בבת אחת ירידה בזיכרון אלא שזה
33 משהו שהיה קיים קודם לכן

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

09 פברואר 2012

ת"ע 14959-09-10 פרדיס נ' פרדיס ואח'

1 ת.ירידה בזיכרון זה תהליך הדרגתי. מתי בדיוק זה לא במסמכים

2 ש.זה חסר במסמכים

3 ת.רופא משפחה כותב את ההתרשמות הקלינית שלו שלא תמיד מבוססת על מבחנים מדויקים כי

4 זה לא נדרש

5 ש.תסכים איתי שהיא לא הגיע בבת אחת לירידה בזיכרון אלא בהדרגה

6 ת.כן

7 עונה לשאלות ב"כ המשיבות

8 ש.תסכים איתי שירידה בזיכרון לא חייבת לפגוע בהבנת החולה את סביבתו ואת הקורה עמו

9 ת.בהחלט.

10 ש.תסכים איתי שגם קביעה בדבר ירידה קוגניטיבית לא מחייבת פגיעה בהבנת החולה את הסובב

11 אותו את רצונותיו

12 ת.הקביעה של ירידה קוגניטיבית היא כוללת ויש להגדיר אותה וניתן לעשות כן רק על ידי מבחנים

13 פסיכולוגיים מקיפים יותר. פגיעה קוגניטיבית היא מושג כולל שצריך להגדיר את חומרתו לפני שניתן

14 להגיע למסקנה שהוא ישפיע על כושר השיפוט

15 ש.נכון שגם אדם שמתגלה אצלו תחילת הליך דמנציה לוא דווקא נפגע כושר השיפוט שלו

16 ת.תלוי בחומרת הדמנציה

17 ש.דיברנו רבות על תקופה בה אין מסמכים רפואיים. בתיעוד הרפואי שעמד בפניך ומוזכר 2 ס' 6-7,

18 מוזכרת הפניה מרופאת עיניים למרפאת העיניים בבייח זיו מיום 20.11.06, האם אתה יודע להגיד

19 לי מה זה יאג קפסולוטמיה

20 ת.ניתוח עיניים, מוצאים את הקפסולה של העדשה

21 ש.האם נכון לומר שכאשר חולה בגיל כה מבוגר מופנה לניתוח עיניים, אם היתה הרופאה קושי

22 שכלי קוגניטיבי, היא היתה מציינת זאת בהפניה לבית החולים

23 ת.אינני יודע. אני מניח שכן, אבל התערבות ניתוחית צריכה לעשות בהסכמה חתומה על-ידי חולה

24 ש.אם בפניך רישום על התערבות רפואית מיום 3.12.06 בוודאי ניתנה הסכמה להתערבות הזו.

25 ת.או שלה או של אפוטרופוס

26 ש.לא היה אפוטרופוס

27 ת.אז חייבת להיות חתימה. גם בשנת 2008 היא חתמה

28 ש.אם בסיכום הרפואי של מרכז זיו שערך את ניתוח העיניים ביום 3.12.06 ולאחר מכן ערך טיפול

29 בלייזר ביום 24.12.06, אין שום אזכור על הצורך באישור של אדם נוסף לניתוח או שום אזכור על

30 מצב קוגניטיבי בעייתי של החולה סביר להניח שהיא חתמה מרצונה והיתה כשירה לעבור את

31 הניתוח בלא צורך באישור כזה

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

09 פברואר 2012

ת"ע 10-09-14959 פרדיס נ' פרדיס ואח'

1 ת.סביר להניח אבל אני לא חושב שכל רופא עיניים שעושה פעולה מתייחס למצב הקוגניטיבי של
2 החולה אלא אם כן יש בעיה בולטת שמעמידה בספק את יכולת ההתערבות
3 ש.בס' ב' למסקנות אתה כותב "כמובן שבמצב כזה לא היתה עוד כשירה לחתימה על הצוואה"
4 האם אתה מתכוון לכך שבסופו של דבר היא אובחנה כחולת אלצהיימר בסוף חייה.
5 ת.האבחנה של מחלת אלצהיימר תמיד קלינית ומסתמכת על התרשמות ומבחנים פסיכולוגיים אך
6 אף פעם לא מדויקת אלא רק בנתיחה לאחר המוות כאשר בודקים את המח. לכן כותבים לרוב
7 "קרוב לוודאי אלצהיימר". זה גם לא משנה כי זה דמנציה.

8
9 **ב"כ המתנגדת**: חברתי שמעה את השאלות שלי ויכולה היתה להיערך בהתאם ואני מבקשת לכך
10 שיתאפשר לי להפנות שאלה נוספת בעקבות שאלות חברתי.

11
12 **ב"כ במשיבות** – אין לי התנגדות.

13 14 15 16 החלטה

17
18 לאור הסכמת ב"כ המשיבות אני מאשר לב"כ המתנגדת להציג שאלה נוספת למומחה.

19
20
21 ניתנה והודעה היום ט"ז שבט תשע"ב, 09/02/2012 במעמד הנוכחים.

22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

ארנון קימלמן, שופט

ש.האם כאשר אדם מגיע להתערבות ניתוחית כשהוא מלווה בקרוב משפחה, גם אם יש ירידה
קוגניטיבית משמעותית, לא בהכרח ניתן להתרשם מכך
ת.אם אף אחד לא מסב את תשומת ליבו בוודאי שלא.

פרופ' בנטל: אבקש לקבל שכר טרחתי עבור הדיון היום.

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

09 פברואר 2012

ת"ע 10-09-14959 פרדיס נ' פרדיס ואח'

1 **ב"כ המתנגדת** – אני מבקשת לאחד את התובענות של ההתנגדות לצוואה יחד עם התובענה הכספית
2 שהוגשה לאחרונה על ידי מרשתי ואבקש להסביר למה.

3

4 **ב"כ המשיבות** – יכול ותהיינה לנו התנגדות. בית המשפט כבר נתן החלטה על סירוב לדחייה.

5

6

7

החלטה

8

9

נדחה להמשך ההוכחות ליום 17.6.12 בשעה 10:00.

10

11

המזכירות תעביר שכר הטרחה שהופקד בקופת בית המשפט בסך 2,000 ₪ לפרופ' בנטל.

12

13

14

ניתנה והודעה היום ט"ז שבט תשע"ב, 09/02/2012 במעמד הנוכחים.

15

16

ארנון קימלמן, שופט

